

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiae, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque
Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Index Argumentorum In Discursibus Qui habentur in hoc Libro, de
Servitutibus Prædialibus, Ususfructu, & utroque retractu.

---

urn:nbn:de:hbz:466:1-74102

INDEX

ARGUMENTORUM IN DISCVRSIBVS

Qui habentur in hoc Libro, de Servitutibus Prædialibus, Usufructu,
& utroque retractu.

Discursus I.

Neapolitana adificijs, seu altius non tollendi.
De servitute altius non tollendi ædificia, ex quibus tollatur aspectus maris juxta Constitutionem Zenonis Imperatoris.

De Constitutionibus Græcis non contentis in antiquis Codicibus, sed de novo traductis & insertis in Codicibus modernis, An habeant vim legum, præfertim de dicta Constitutione Zenonis.

De inventione & usu legum civilium Romanorum juxta compilationem Justiniani, Et aliqua de non usu, quando tollat vim legum.

Et de privilegio Religiosorum circa prohibendum aspectum vel introspectum in eorum Monasteria, vel Conventus.

Disc. II.

Ianuen. altius non tollendi, seu ne luminibus officiatur.
An & quando vicinus prohibere possit vicino ædificare in proprio solo, suamque domum altius extollere, ne ejus domus luminibus officiatur, vel impediatur aspectus.

Disc. III.

Firmano servitutis

De probatione servitutis prospectus per adminicula & præsumptiones, ne scilicet quis in proprio muro, propriaque domo constituere possit fenestras, vel aliud novum opus facere, quod respondeat domui, vel areæ vicini, ac prospectum præjudiciale causet.

Disc. IV.

Camerinen. adificijs.

An & quando vicinus uti possit muro adjacenti alteri ædificio, illum altius elevando, seu fenestras vicino præjudiciale aperiendo; Et quando murus dicatur proprius, vel communis.

Et de Statutis Civitatis Camerini in hac materia disponentibus, eorumque interpretatione.

Disc. V.

Romana fabrica de Mancinis.

De facultate ædilium, seu Magistrorum viarum concedendi univicino locum, seu situm publicum in alterius vicini præjudicium, an competit nec ne. Et de facultate vicini utendi muro alterius vicini soluto appodio, etiam observandolumina, seu fenestras; Et aliqua de sententiâ prævisionali ad normam iex. in cap. penult. & in fin. de novi oper. nunciat. quando illi sit locus nec ne, & an admittat appellationem suspensiam.

Disc. VI.

Pisauren. muri.

An & quando super muro communis existente inter duas domos possit unus altero invito superædificare.

Disc. VII.

Romana fabrica de Lambolinis.

De eadem materia nunciationis novi operis, & altius non tollendi, ac de facultate vicini superædificare. Card. de Luca de Servitutibus.

scandi in muro communi altero invito; Et quando attentatè ædificatum demoliri debeat necne.

Disc. VIII.

Romana elevationis muri.

De eadem materia utendi muro communi divisione, illumque altius elevandi.

Disc. IX.

Romana appodii.

De usu muri communis, & an elevari possit ædificium, per quod claudantur fenestrae ab alio vicino in eodem muro construetur.

Disc. X.

Saneti Severini adificijs.

An in domo pluribus communi cum distinctione solariorum, seu appartamentorum, quia nempe unus sit Dominus appartamenti superioris, alter vero inferioris, possit unus in sua parte aperire fenestras, seu aliud aevum opus facere altero invito.

Disc. XI.

Romana domus.

De eadem materia muri intermedii inter duas domos, an sit proprius unus, vel communis. Et an vicinus possit altero invito altius elevare, & tigna immittere etiam obturando fenestram ibi existentem.

Disc. XII.

Lauretana adificijs.

De Servitute conventionali, seu pacto inter vicinos super facultate affirmativa, vel negativa ædificandi, An sit reale transitorium etiam ad quemcumque rei dominantis possessorem, vel potius sit personale extinguendum cum persona, & non transmisibile, vel cessibile, Et aliqua etiam de usu muri communis, vel adjacentis.

Disc. XIII.

Romana altius tollendi de Otrini.

De materia nunciationis novi operis adversus ædificare volentem in suo, ejusque domus altius extollere, an id licet, ubi luminibus scalarum vicini officiatur; Et an scalis aliquid peculiare in jure statuatur, vel potius procedat in scholis.

Disc. XIV.

Romana de Aste.

Vicino volente murum communem lateralem altius extollere supra rectum vicini, & in parte eminentiæ aperire fenestras vel alia facere ultrâ tignorum subventionem, An vicinus nolens altius ejus domum tollere, justè se opponat, & impedire possit.

Disc. XV.

Lauretana altius tollendi.

An & quando licet in muro proprio, vel communis ædificare, ac altius tollere in præjudicium vicini, vel consortis,

INDEX ARGVMENTORVM.

- Disc. XVI. Alexanen. feneſtra.**
Deservitute prospectus laicorum ex corum dominibus intus Ecclesiæ, Et an id permittendum sit Baronibus, & locorum Dominis.
- Disc. XVII. Romana adſifici ſupra Eccleſiam.**
De ædificio ſupræ Eccleſiam, vel ejus partem, An sit permittendum, & an cauio dampni infeſti per ædificare volentē oblatæ, ſufficiat, & admittenda sit.
- Disc. XVIII. Ianuen. alius non tollendi.**
An & quando unum Monasterium Monialium fe opponere poſſit alteri contiguo Monasterio etiam Monialium, eique impide altiore elevationem ob præjudicium luminum, vel Solis, aut ſalubrium ventorum, & aeris suffocationem.
- Disc. XIX. Romana proſpectus.**
De eadem materia ædificii, ex quo reſulteret proſpectus ad Monasteria Monialium.
- Disc. XX. Florentina adſifici.**
De ædificio in muro communis, vel adjacente, & de proſpectu activo, & paſſivo ad Monasteria Monialium, ac ædificii elevatione, per quam aeris ſalubritas impeditatur.
- Disc. XXI. Romana elevationis de Capisucchis.**
De eadem materia ædificandi in ſuo, unde habeatur proſpectus ad Monasterium Monialium.
- Disc. XXII. Romana adſifici de Sigismundis.**
De eadem materia adſificii, ex quo habeatur alpeſtus ad Monasteria Virorum. Et an & quando emphyteuta imponere poſſit ſervitutem duraturam etiam penes Dominum direſtum, vel alium ab eo cauſam habentem.
- Disc. XXIII. Romana ſervitutis ſeu via.**
Deservitute viæ, ſeu transiſtus, quando acquisita, ſeu probata dicatur, & quæ tempus neceſſarium fit ad illam præſcribendam, Et quid si antiquitus ibi ad eſſet via publica in alterum locum poſtmodo translata, an id prætententi ſervitutem ſuffragetur.
- Disc. XXIV. Firmana.**
An & quando vicinus poſſit invito vicino projicere in platea, ſeu area communi, ſive in via vicinali immunditias, & alia agere, quæ aliquod incoſmodum, vel impedimentum præſtent.
- Disc. XXV. Bononien. Aquarum.**
An Dominus fundi superioris, in quem ingreditur aqua, poſſit eam divertere à conſuetuо cursu, quem habebat, in fundum inferiorem in iſtius præjudicium; Et quando huic dicatur deſuper acquisita ſervitus.
- Disc. XXVI. Romana adcurſus aquarum.**
An Dominus fundi, in quem aqua aliunde profluens ingreditur, dicatur ejusdem aquæ Dominus, illamque poſſit pro ejus libito à conſuetuо cursu divertere in præjudicium vicini habentis fundum inferiorem.
- Disc. XXVII. Sutrina Aqua.**
Quando Dominus fundi, in quo aqua naſcitur poſſit illam à conſuetuо cursu divertere in præjudicium vicinorum.
- Et de officio Judicis competente pro conſeſſione uſus aquæ, vel alterius ſervitutis etiam in virto Domino.**
- Disc. XXVIII. Roffanen. uſus aquæ.**
De diſiōne uſus aquæ fluminis per tempora & contratas inter poſſidentes prædiū apertorum ſeū campeſtris, Et an hic modus immutari valeat.
- Disc. XXIX. Carpenforaten. Aquarum.**
De materia aquarum, Et ſub earum conſeſſione quæ veniant, Et quæ concedentि reservata & cencantur, Et de poſſefforio retinenda, ſeu de ma-
- nutentione in proposito competentē.
- Disc. XXX. Saneli Severini Aquarum.**
Aqua confeſſa uni pro uſu molendini vel alio, an concedi poſſit alteri pro eodem vel ſimili uſu in primi confeſſionarii præjudicium.
- Disc. XXXI. Urbevetana adcurſus Aquarum.**
An Dominus fundi, in quo aqua naſcitur, poſſit illam pro tuo libito divertere in præjudicium viciniorum, & quid in præjudicium uſus publici.
- Disc. XXXII. Romana Putei.**
De jure hauriendi aquam à puto existente in domo vicini, An & quando competeret dicatur jure feruitutis vel potius jure condonii, Et de poſſefforio in hac materia competentē; Et an & quando una domo divisa in plures partes ſeu membra, conſtituta cencatur ſervitus in una parte ad favorem alterius, ſuper juribus & commoditatibus, quæ habebantur in tota domo, quando erat unita.
- Disc. XXXIII. Mutina. Aquæ haſtus.**
An Dominus putei vel fontis, à quo vicinus aquam haurire ſoleat, poſſit putum ſuffocare, ſeu fontem alio divertere in præjudicium vicini, Et per quantum tempus hæc ſervitus aquæ haſtus ſeu ducenti aquam præſcribatur.
- Disc. XXXIV. Romana Aqua.**
Conceſſio aquæ, an & quando ſit precaria, & quæ documque revocabilis, vel potius perpetua, & irrevocabilis.
- Disc. XXXV. Nepesina Collela.**
De jure paſcendi, ſeu jure vendendi herbas, & paſua competentē Communitati, etiam in fundis & prædiis privatōrum cum jure prohibendi iſdem ius paſcendi, Et quando hoc cōpetere dicatur Communitati bus, ſeu aliis ratione condonii, vel ratione ſervitutis; Et aliqua de præſcriptione hujus ſervitutis juris paſcendi, an requiratur im‐ memorabilis ratione cauſa discontinua, vel potius ſufficiat ordinaria, ratione cauſe continua.
- Disc. XXXVI. Amerina juris paſcendi.**
De controverſiis ſuper jure paſcendi in territorio, quæ verti ſolent inter Baronem ſeu Dominum, & vasallos ſeu habitatores loci, Et de differentia inter Baronem ſeu Dominum habentem hoc ius in ſola ratione jurisdictionali & ex præſcriptione ratione domini ipsius territorii.
- Disc. XXXVII. Tifernana juris paſcendi.**
An Communitas ſeu particulares habentes ius paſcendi in fundis & terris apertijs, ſeu campeſtris deſtinatis ad ſegetes, prohibere poſſint Dominis, ne ſepibus vel foveis recingant, atque ad alium uſum, puta vinearum reducant.
- Disc. XXXVIII. Corana Clusa.**
De eadem materia, An Domini, & poſſeffores agro‐ rum, & prædiorum apertorum ſeu campeſtris, poſſint ea cum muris, & ſepibus, vel foveis recingere in præjudicium juris paſcendi, competentis Communitati vel ciuibis.
- Disc. XXXIX. Portuen. juris paſcendi.**
De jure paſcendi competentē Communitati vel ciuibis in terris & prædiis privatōrum, Etan poſſint ſimiliter quod dictum ius fit Baronis, & Domini loci, & tamen quod Communitas pro majori preio paſcua vendat.
- An poſito dicto jure paſcendi, poſſint particulares Domini terrarū & prædiorum immutare eorum ſtatuum, eaq; reducer ad culturā, ſive ad prata pro fœni colligendis, ac tali cauſe prohiberi paſcua.
- Disc. XL. Camerinen. Attentatorum.**
An uſus ſeu facultas paſcendi in montibus & foreſtis,

INDEX ARGUMENTORVM.

sis, aliiisque locis campesribus, competens Ci-
vibus & Incolis loci, suffragetur pro animalibus
exterorum, quæ per eosdem Cives & incolas te-
nentur in societatem. Et an dictus usus competit pro
animalibus, quæ teneantur ad industriam & mer-
caturam. Et aliqua de privilegio seu facultate
competente pro animalibus vaccinis potius
quam pro aliis, quodque ab ipsis ad alia argui
non potest.

Disc. XLI. *Spoletana juris pascendi.*

An Communitas facere possit Statuta adimenta vel
restrigentia civibus & incolis naturalem civi-
cam facultatem pascendi cum eorum animali-
bus in patro territorio. Et an hoc suffragen-
tur privilegia, quæ per dohanam ejus affidatis
coceduntur.

Disc. XLII. *Sabinen. juris lignandi.*

De usu lignandi, seu pascendi & aquandi compe-
tentie Civibus vel incolis, Et an per loci Domini-
num prohiberi possit.

Disc. XLIII. *Tuscanen. Pascorum.*

De iuribus & privilegiis Dohanæ seu Dohanerio-
rum in prælatione afflatus seu emptionis banni-
tarum, aliorumque pascorum, Antalæ privi-
legia locum habeant, ubi Communitas bannita-
rum, seu pascorum domina illa vendit seu lo-
cat eisdem loci civibus & incolis pro eorum a-
nimatum usu & commoditate.

Disc. XLIV. *Nepesinae Tapharum.*

De iisdem privilegiis Dohanæ super prælatione in
emptione bannitarum & pascorum, & nè illo-
rum dominii illa vendere seu locare possint abs-
que Dohanerorum requisitione. Ac de eorum
dem privilegiorum limitatione in locationibus
ad longum tempus. Et quando talis dicatur lo-
cationis, ut sub hujusmodi exceptione cadat.

[Disc.] XLV. *Romana damni infecti.*

Vicus agens in suo prædio opus, per quod dam-
num vicino inferatur, & cautionem præbens de
damno infecto, quoniam illud sameventum
reficere tenetur. Et ad quid cogi valeat.

Disc. XLVI.

*Romana expurgationis, seu damnorum, &
expensarum.*

An vicinus agere possit contrâ vicinum ad damna
sibi illata a locutis seu brucis à feudo vicini pro-
venientibus, ex eo quod illas in proprio fundo
expurgare neglexit; Sive an vicino licet propriis
auctoritatibus, ut suo damno consuleret expurgare
fundum vicini, atque ab eo expurgationis ex-
pensas repeteret.

Disc. XLVII. *Tudertina.*

Pecunia inventa in domo testatoris, An spectet ad
usufructuarium, vel ad proprietarium, Et an in
odium usufructuarium non manifestantis veram
quantitatem pecuniarum, vel aliorum mobilium,
sufficiat imperfecta probatio.

Disc. XLVII. *Forolivien. Usufructus.*

De usufructu reliquo heredi & legatario, quoniam
inter eos dividatur. Et an mortuo herede, cui da-
tus est substitutus, intret ad favorem legatarii jus
aumentandi vel non descendendi, vel potius por-
tio deficiens spectet ad substitutum.

De cautione præstanda per usufructuarium, & an
illa non præstata faciat fructus suos. Et aliqua de
consuetudine Bulgari super resolutione legati
usufructus in alimenta, An scilicet intret etiam
in socru vel in alia persona ultrâ uxorem.

Disc. XLIX. *Eadem Forolivien.*

Ad intellectum textus in auth. cui relatum Cod. de

vindicta viduitate tollenda, An scilicet & quan-
dò, mulier cui reliquo est usufructus sub lege vi-
duitatis servanda, illum percipiat in primo anno;
Et an dicta lex viduitatis adjecta in gerundio, im-
portare dicatur conditionem vel modum.

Disc. L. *Firmane Uſufructus.*

Ad consuetudinem Bulgari, An scilicet, & quando
legatum usufructus reliquo uxori importet
solum alimenta vel potius usumfructum forma-
lem; Et quando tale legatum dicatur correspici-
tum, ita ut cessante causa cesseat.

Disc. LI. *Civitatis Castelli.*

De usufructu uxori reliquo, an resolvatur in ali-
menta juxta consuetudinem Bulgari, vel potius
importet usumfructum formalem; Et quatenus
illic importaret, An cautio perneccesse præstan-
da sit, vel potius ipsius uxoris paupertas excusat;
Et quando illa præstari debeat; Et an sufficiat unica
per quemcumque usufructuarium generaliter
præstada, vel accedere debet altera Mutiana;
Et aliqua de diminutione usufructus reliquo se-
cunda uxori cum participatione filiorum primi
matrimonii.

Disc. LII. *Bononien. Uſufructus.*

An & quando legatum usufructus reliquo uxori
resolvatur in alimentis, uxore consuetudinem Bul-
gari, vel potius importet verum & formalem u-
sumfructum.

Et quando usufructus, vel habitatio, quæ relin-
quuntur uxori vel alteri una cum filiis, vel hære-
ribus insimil vivere debentibus cesseret, si talis
simultanea sequi non potest.

Disc. LIII. *Romana Aromatarie.*

Usufructarius rerum mobilium, quæ usu consu-
muntur, seu attinentur & veterantur, quoniam
dabat cavere debet, an scilicet de restituendis ipsis
rebus prout reperientur, vel deraffiendo va-
lorem spectato tempore incepti usufructus.

Disc. LIV. *Romana Uſufructus.*

De usufructuario universalib[us] creditatis, in qua ad-
mixta sit bona stabilia & mobilia diversarum
specierum, quam cautionem præstare debet, &
quæ bona mobilia per usufructuarium finito u-
sufructu restituenda sint in ipsa specie, & quæ in
pretio seu estimatione. Et an proprietarius invito
usufructuario vendere possit bona, quæ usu
non consumuntur, sed attinentur, ut pretium
investiatur, vel econverso, An id fieri vel peti
possit per usufructuarium invito proprietario.

Disc. LV. *Romana de Pizzattio.*

Reliquo usufructu heredi pro medietate, & pro
alia medietate extraneo, An ob heredis incapaci-
tatem habendilegatum, totus usufructus ac-
crescat legatario. Et quando de legato usufruc-
tu alteri reliquo participet heres.

Disc. LVI. *Recanaten. Hereditatis.*

Usufructarius, cui restituenda fuerunt fortis cen-
sus, An teneatur easdem reinvestire in alios
census, ita ut sequuta resolutione usufructus,
proprietarius contrâ ipsum vel ejus heredem a-
ctionem habeat ad damnum & interesse ob inve-
stimentum non factum.

Disc. LVI. *Senen.*

Onus solvendi debita & onera hereditaria an spe-
ctet ad proprietarium vel ad usufructuarium; Et
quando hic dicatur universalis vel particularis.
Extinctio census an fieri possit per proprietarium
sine usufructuario; Et quatenus fiat, an valeat
conventionis per quam proprietarius pro pecunia

INDEX ARGUMENTORVM.

in cum obventa ex restitutione sortis solvat usufru&uarii fructus seu usuras.

Disc. LVIII. Romana Primogenitura.
Usufru&uarii universalis an consequi debeat a sumfructum de solis bonis remanentibus facta detractione tam legitimam quam &ris alieni, quamvis creditores vel filii adhuc non urgeant, neque ad bonorum separationem procedatur; Et sic an commodum medi temporis ex creditorum vel filiorum negligentia resultans sit hæreditis proprietarii, vel potius usufru&uarii; Et de debitis hæreditariis solvendis, An illorum solutio speget et ad hæredem proprietarium vel usufructuum.

Disc. LIX. Romana annua præstationis.
Ususfructus, vel aliud jus vitalitum, An cedi posse, & quatenus de consensu proprietarii, vel dicti juris debitoris cedatur, An & ex cuius persona cessare & extingui dicatur.

Disc. LX. Romana Usufructus.
De usufructu legali debito patri in bonis adventitiis filii quando cesserit, praesertim ex tacito & conjecturato judicio illius, a quo bona obveniunt. Et incidenter quid sit in feidis & bonis jurisdictionalibus.

Disc. LXI. Maceraten. Usufructus.
De eodem usufructu legali debito patri in bonis adventitiis filii, an & quando cesserit, si filius est clericus, & qualis clericatus requiratur. Et an talis usufructus locum habeat in iis quæ obveniunt in filium ex eadem dispositione, ex qua etiam pater aliquid obtineret. Et quid de bonis obvenient cum vinculo fideicommissi seu primogenitura.

Disc. LXII. Romana Legati.
An ususfructus legalis debitus patri competenter in bonis adventitiis filii, An locum habeat in iis bonis; quæ obveniunt ex judicio illius testatoris, qui in eadem dispositione patrem quoque in aliquo honoravit.

Disc. LXIII. Bonon. Usufructus de Pepulis.
An ususfructus legalis debitus patri in bonis adventitiis filii competet in bonis fideicommisso vel primogenitura subjectis.

Disc. LXIV. Engubina Usufructus.
De eadem materia ususfructus legalis competenter patri in bonis adventitiis filiorum, an cesserit ob contraria voluntate testatoris.

Disc. LXV. Romana seu Albanen. Legati,
Facto legato habitationis seu hospitiis in certa domo per hæredem legatario praestandi, An talis dominus alienari possit cum dicto onere per emptorem adimplendo, vel potius legatarius impedire possit alienationem, ac petere sibi praestari hospitium ab ipso hærede, licet recusando illad recipere à tertio.

Disc. LXVI. Romana Legati habitationis.
Relicta alicuius habitatione cum hærede, an legarius possit suum jus alteri cedere, ac domum vel partem pro ejus habitatione assignatam locare; Et an è converso hæres possit domum solidæ habitationis in prejudicium legatarii locare, seu alios ad habitandum introducere; Et de qua domo hujusmodi legatum intelligendum sit; ac aliis ad materiam &c.

Disc. LXVII. Romana Mansiōnum.
Facta per donatorem vel concedentem reservacione aliquarum mansiōnum pro ejus habitatione, An reservata etiam censeatur aliae necessariae vel congruae officinæ & mansiones pro familia, quamvis non exprimantur.

Disc. LXVIII. Senen. Iuris congrui.
De Constitutione Federici Imperatoris, quæ incipit *Sancimus*, de jure prothomiseos, An dicitur lex Imperialis ubique attendenda tanquam lex, vel potius sit lex particularis Regnorum utriusque sive extræ, ubi est in uso, attendatur potius tanquam consuetudo, quam tanquam lex. Et quatenus uno vel altero modo censenda sit, An illa verba, in ejus fine, per quæ Ecclesiæ negatur jus congrui, sint authenticae necne; Et quomodo intelligenda veniant.

Disc. LXIX. Senen. Retractus.
An & quando jus congrui ratione vicinitatis competens ex Constitutione *Sancimus*, locum habeat, ubi intermediat via, & quæ vis species seu qualitas requiratur, ut cessare faciat vicinitatem, atque excludat jus congrui.

Disc. LXX. Senen. Iuris prothomiseos.
An jus prothomiseos competit necne Hebreis contra Christianos, Qua occasione generaliter agitur, An Hebrei gaudent in omnibus etiam cum Christianis statutis & legibus municipalibus, sive iis, quæ ex æquitate inductæ vel statuta sunt.

Et an promissio de vendendo importet venditionem ad effectum retractus.

Et quid in concursu plurium vicinorum, cuius debet esse potior conditio, potissimum ubi in uno concurret etiam consortium.

Disc. LXXI. Narmen. Retractus.
An jus congrui competens ex statuto laicali, locum habeat in alienationibus, quæ sunt a laico in clericum, vel & contraria, Et an tale statutum fieri possit à Civitate, vel loco regnoscere superiorem; Qua occasione agitur, an sit exorbitans & odiosum, vel potius favorable; Et an procedat in venditionibus sub hasta.

Disc. LXXII. Viterbiæ Retractus.
De concursu plurium vicinorum ad eundem retratum rei dividuæ, vel respectivæ individuæ, quis præferri debeat, Et quid ubi unus prævenit in acquirendo, An esse debeat melior conditio præoccupantis.

Et de Statuto loquente de vicino in numero singulari, an conveniat ubi sunt plures vicini, ita ut numerus singularis resolvatur in pluritates.

Disc. LXXIII. Viterbiæ. Retractus.
An jus congrui locum habeat in contradicione permutationis quoties bona non adquirit, sed aliquid refunditur in pecunia.

Disc. LXXIV. Romana Prælationis.
Vendita seu locata domo ad vitam, cuinam competit eis ratione retractus vicinorum, An venditori, vel potius ementi, seu conduceanti ad vitam; Et cuius persona in proposito spectanda sit.

Quando domus dicatur una, vel dicantur plures ad effatum juris retrahendi vicino competentis, An scilicet in toto, vel in sola parte adjacenti.

Disc. LXXV. Romana retractus Vineæ.
An & quando cesserit jus congrui ob renunciacionem extrajudicialiter factam, seu declarationem, quod non habebat animum retrahendi, Et quæ verba ad hunc effectum requirantur. Et aliqua de compatibilitate vel incompatibilitate retractus prælativi cum coactivo, ita ut intentando unum, alteri censeatur renunciatum, necne.

Disc. LXXVI. Romana retractus Apotece.
De retractu prælativo, An competit in contradictione permutationis, Et an hæc adeste dicatur ubi maior est pecunia qua refunditur, quam valor rei permuteatur.

INDEX ARGUMENTORVM.

Et de termino anni à Gregoriana Constitutione retrahenti praescripto ad adimplendam formam ibi traditam, An currat pendente lite super retractu, vel potius illa excusat à cursu temporis.

Disc. LXXV.I. Romana retractus de Vivaldi.

De retractu ex Gregoriana Constitutione competente vicino adversus novum voluntarium emptorem, an procedat contrà alterum & què vicinum ementem; Et an ad effectum retractus prælativi concurrere debeant eadem requisita retractus coactivi. Et aliqua de lapsu anni per eamdem Constitutionem ad retrahendum præscripti.

Disc. LXXVIII.

Romana retractus de Procaccinis.

De requisitis per Bullam Gregorianam ad retractum prælativum vel coactivum, & quæ magis in uno quam in altero concurrere debeant.

Disc. LXXIX. Romana retractus Domus.

De retractu coactivo competente ad domum vicinam pro domis propriæ ampliatione ad Urbis ornatum ex Constitutione Gregorii XIII. An & quando competit necnè, Et de illius requisitis.

Disc. LXXX. Romana Transactionis.

An retractui coactivo ad publicum ornatum competenti per Constitutionem Gregorii XIII. possit per pactum renunciari, vel potius ob favorem publicum renunciatione non obstante intentari possit.

Disc. LXXXI. Romana Recessus à retractu.

An ille qui intenit & obtinuit retractum coactivum cum solita obligatione de adificando in forma, possit de consensu domini rei retracta pœnitere, illamque domino restituere, vel potius invitus cogi valeat per Aediles pro publico ornatu ad adimplendam obligationem.

Disc. LXXXII. Romana Inquilinatus.

De retractu prælativo intentato per vicinum contra novum emptorem, qui esset rei emptæ conductor, an hic illum impedit ratione prælationis inquilino etiam competentis; Et an conduxatur domus, qui eam non inhabitet, dicatur inquilinus, de quo loquitur Bulla Gregoriana.

Disc. LXXXII.I. Cracovien. Domus.

De retractu coactivo competente ex dispositio-ne juris communis Ecclesiæ seu loco sacro per text. in l. si quis sepulchrum ff. de religiosis sumptibus funerum, an procedat contra altam Ecclesiam, Et de illius requisitis, & quando intrer necne.

Disc. LXXXIV. Romana Pretii.

In retractu per Ecclesiam seu Monasterium intentato ex privilegio legis si quis sepulchrum, vel simili ad ædificium de novo ab aliquo constructum, quale pretium reficiendum sit, an scilicet quanti opus valeat, & estimatur, vel potius quod est impensum; Et an ille qui retractum patitur pretendere possit damna & intercessione lucri cessantis vel damni emergentis pecunia in opus erogata pro eo medio tempore.

Disc. LXXXV. Romana prælationis conventionalis.

De retractu seu jure prælationis conventionalis, ut scilicet volens alienare ejus bona teneatur alterum præferre, An sit cessibilis in hæredes aliosque extraneos, vel potius sit personalis.

Et aliqua de ejus præscriptione.

Disc. LXXXVI. Romana prælationis Affictus.

De prælatione competente Provisorii Palatii Apostolici in emptione vel affitu silvarum & locorum ad venationem destinatorum, Et quando huic prælationi censeatur renunciatum per declarationem verbalem contrarium.

Disc. LXXXVII. Romana Retrovenationis.

De retractu conventionali ex pacto de retrovendo, an & quanto tempore præscribatur, Et quatenus intrer præscriptio tricennialis, an adversus illam competat restitutio in integrum hæredi ex capite ignorantia, vel ex alia causa.

Disc. LXXXVIII. Romana Castrorum.

De retractu conventionali seu jure prælationis concessio emptori rei venditæ cum pacto de retrovendo, quatenus alteri venderetur, An competit, ubi venditor alteri cedit ipsum jus redimendi, quod scilicet in isto primus emptor præferri debeat.

Et quatenus prælatio intraret in casu simplicis cessionis vel venditionis, an intrer ubi tale jus cederetur ex causa transactionis.

INDEX